

MÉS MISERICÒRDIA QUE JUSTÍCIA

Cinquè de quaresma © Mots per a la família - Jordi Castellet

Hi ha una versió apòcrifa de la història de la dona sorpresa en adulteri, que explica que en el moment en què Jesús la té als seus peus i que exclama: «aquell que estigui lliure de pecat, que tiri la primera pedra!», en aquell precís instant, un projectil surt disparat d'entre la multitud i pica a la dona al front, amb tota la mala baba. Jesús, que es torna a posar dret d'un bot, esguarda sorprès cap al lloc d'on ha sortit el roc i crida: «mamà! Si arribo a saber que eres per aquí, no dic res!»

L'acudit és d'aquells que necessita tot un curs de teologia previ o molta fe! Maria, concebuda sens pecat original fou l'única, amb Jesús, que complia la condició: no haver comès mai cap pecat.

Tornant a la realitat, però, caldria reconèixer que Maria mai no hauria llançat un cop de roc a ningú, sinó que més aviat hauria participat de la misericòrdia de Jesús; una amor i una capacitat de perdó que no sabem qui va aprendre de qui, si Jesús de Maria o a la inversa.

Demanem-nos quin és el motiu pel qual contemplem regularment la història de la dona pecadora (Jn 8,1-11), justament abans d'entrar en Setmana Santa, quan reviuem la Passió del Senyor: el seu pas pel sofriment i la mort redemptora per la nostra salvació.

Cal tenir present, a més, que aquest relat de la dona pretesament sorpresa en adulteri comporta una història molt curiosa en l'origen dels escrits cristians. De fet, resulta que hi ha moltes versions antigues de la Bíblia que no contenen aquest passatge. D'altres el presenten com un capítol diferent en l'interior del relat de Joan. D'altres el valoren com un meteorit, que ha sortit de l'entorn de Lluc i que ha vingut a petar aquí. Per l'estil de l'escriptura, certament que podria molt bé pertànyer al tercer evangeli. En aquell es reflecteixen temes molt preuats per Lluc, com ara, la preocupació pels pecadors, l'interès per les dones i la compassió de Jesús. Que no es trobi en alguns manuscrits de bibles antigues i que, en canvi, es pugui trobar en d'altres llocs suggereix que, en algunes comunitats cristianes, s'havien tingut dificultats per a mantenir el passatge en aquest lloc. Quan els cristians, més tard, van mirar de reintroduir-lo, ja no estaven segurs del seu lloc propi i va acabar cristal·litzant en Joan.

Convé, doncs, preguntar-se per què els

primers cristians varen poder voler eliminar aquesta història del relat evangèlic. La resposta és fàcil o difícil, segons com es miri. Podem comprendre que hi hagi gent que li costi d'entendre que Jesús simpatitzi amb una dona adúltera en públic. A fi de comptes, la Bíblia diu molt clar que aquest tipus de gent ha de ser condemnada a mort.^{Lv 20,10} No sembla una obstrucció de la justícia, quan més aviat es parla del manteniment de penes als grans delinqüents? Recordeu, per exemple, la doctrina Parot, aplicada a terroristes i violadors reincidents i perillosos fins el 2013.

L'Església continua estant en contra de la pena de mort, encara que en molts estats del món es practiqui dia per altre. No és una llei? Per què s'ha de deixar d'aplicar? Doncs, no tant per justícia, sinó per misericòrdia. Jesús i els juristes moderns comprenen que la justícia humana és injusta; que els veredictes i sentències no poden reproduir la justícia divina, sinó que cal afavorir el reu. «*In dubio pro reo*», es diu. La presumpció d'innocència imposa que hom no és mai culpable si no es demostra el contrari. Per això moltes vegades les sentències judicials no diuen el que és, ni el que hauria de ser, ni qui té raó, ni qui ho ha fet bé, sinó que miren de posar pau, de fer callar els conflictes, de compensar una situació opressiva. No diguem ja quan intervenen forces polítiques, econòmiques o del tipus que sigui. De tant en tant, surten a la palestra conceptes com alarma social o opinió pública, etc.

«Mt 5,25 Afanya't a arribar a un acord amb el qui et vol denunciar, mentre vas amb ell camí del tribunal, no sigui cas que et posi en mans del jutge [...], i et tanquin a la presó. ²⁶T'asseguro que un cop siguis allà, no en sortiràs que no hakis pagat fins l'últim cèntim.»

Per aquí podem arribar a comprendre que la justícia dels homes no és la justícia de Déu i aquí prenen sentit les paraules de Jesús: «^{Jn 8,6}qui estigui lliure de pecat, que comenci a tirar pedres» o les de l'apòstol Pau: «^{1Co 10,12} Qui ets tu per jutjar els altres? Qui no ha trencat mai cap plat? Qui estigui dret, que vigili de no caure!»

La història de la dona salvada en última instància per la intervenció del Senyor esdevé aquí l'adequada preparació per a la seva passió, quan veiem Jesús fent l'últim sacrifici, quan concedeix l'indult a la humanitat, condemnada pels seus pecats. No és en va que el darrer indultat és Bar-abbàs, «el fill del pare», si s'atén a l'etimologia. Qui és aquest, doncs, aquest fill del pare? Doncs cadascun dels indultats del càstig pels pecats, gràcies a la mort redemptora de Crist. Donem-li gràcies acompanyant-lo en el camí de la seva passió.

